Ajuntament de
Cornellà de Llobregat

Àrea de Polítiques de Família
Parc de Can Mercader
Ctra. de l'Hospitalet, s/n.
08940 Cornellà de Llobregat

Annex 1

DECLARACIÓ INSTITUCIONAL AMB MOTIU DEL DIA INTERNACIONAL DE LA DISLÈXIA

La Dislèxia és un trastorn de l'aprenentatge de la lectoescriptura, de caràcter persistent i específic, el tret principal és una dificultat específica i significativa en el desenvolupament de les habilitats per a la lectura i l'escriptura, que no pot explicar-se únicament per l'edat mental, problemes de la precisió visual o una escolarització inadequada, segons el defineix l'Organització Mundial de la Salut. Afecta un 10% de la població de tot el planeta segons estimacions mundials.

La Dislèxia és una falta d'habilitat per identificar els sons de la parla i per comprendre com aquests es relacionen en una estructura de significat. Pot afectar altres habilitats del llenguatge com: l'ortografia, l'escriptura i la pronunciació de paraules. També hi ha dificultats de comprensió, memòria a curt termini, accés al lèxic, confusió entre la dreta i l'esquerra, així com dificultats en les nocions espai-temporals, entre d'altres. És per això que hem de tenir en compte que no hi ha dues persones amb dislèxia idèntiques i per tant cada cas és únic, no tenint per què presentar la totalitat dels símptomes.

És realment senzill poder entendre les greus conseqüències que això comporta en el període d'aprenentatge, on la majoria dels continguts a estudiar venen donats per la lectura i on per demostrar que s'ha après s'ha de passar per l'escriptura. Aquí és on els menors, adolescents i adults estan en total desavantatge respecte als seus iguals si no es posen al seu abast les eines necessàries (lector, corrector, aplicacions, gravadora, ordinador, etc.) per poder compensar totes aquestes dificultats que ells no han triat.

Les persones amb dislèxia són intel·ligents i tenen moltíssim potencial, és realment greu abocar-los al fracàs escolar, amb totes les conseqüències tan greus que aquest fet comporta i vulnerar constantment els seus drets fonamentals.

Els nens i les nenes inicien l'aprenentatge de la lectura en percebre que les paraules estan formades pels sons de la parla (consciència fonològica). Posteriorment, comprenen que hi ha una correspondència entre el so i la lletra escrita (correspondència fonema-grafema), i tot això fa possible la lectura. Aprenen a combinar els sons i les lletres per formar paraules primer i oracions amb contingut després.

La dislèxia no és una malaltia, és una condició de l'ésser humà com qualsevol altra. Si bé les causes exactes de la dislèxia no estan completament clares, la neurociència mostra que la dislèxia té un origen neurobiològic. Afecta les zones de cervell que processen el llenguatge i la comprensió d'informació. Les imatges cerebrals mostren que, quan la gent amb dislèxia llegeix, fa servir parts del cervell diferents de les que fan servir les persones sense dislèxia.

L'avaluació i intervenció primerenca produeix els millors resultats. La major part de les persones amb dislèxia pot tenir èxit a l'escola amb l'ajuda d'un programa d'ensenyament especialitzat, així com amb els ajusts i adaptacions metodològiques o d'accés corresponents. El suport emocional també juga un paper essencial en la construcció d'autoestima davant de les dificultats que presenta aquest trastorn desenvolupament neuronal. De vegades, la dislèxia roman sense identificar fins a l'etapa adulta, així que mai és tard per buscar ajuda i desenvolupar estratègies compensatòries.

El retard en la identificació de la dislèxia afecta l'autoestima de qui la pateix. És de vital importància reconèixer els símptomes d'aquesta dificultat d'aprenentatge com més aviat millor en l'ensenyament primari i iniciar una instrucció específica immediatament.

Amb empatia, formació i els suports adequats, la majoria dels menors amb dislèxia aprenen a llegir i escriure. Necessiten tant, un suport professional com familiar per a desenvolupar de forma conjunta les estratègies que els permetin seguir el ritme de les classes, així com les seves relacions socials i familiars.

Per a qui pateix dislèxia, la lectura i l'escriptura es tornen tasques lentes i que requereixen un gran esforç. Solen evitar la lectura perquè és una tasca que els resulta molt estressant afectant la comprensió, minva el seu vocabulari i genera molta frustració.

Les persones amb dislèxia poden sentir que no són tan llestos com els seus iguals perquè els resulta difícil seguir el ritme de classe. A mesura que van avançant en l'ensenyament primari, els problemes poden empitjorar, atès

Àrea de Polítiques de Família
Parc de Can Mercader
Ctra. de l'Hospitalet, s/n.
08940 Cornellà de Llobregat

que la lectura té un paper cada vegada més rellevant en l'aprenentatge. És aquí on es torna important destacar tots els potencials i èxits de les persones amb dislèxia perquè no perdin la motivació.
Es constitueix per tant com un trastorn invisible directament relacionat amb el fracàs escolar en ser la lectura una habilitat bàsica en tot el sistema educatiu tot i no estar relacionada amb la intel·ligència. Els estudiants amb dislèxia han de fer un sobre esforç constant per avançar al mateix ritme que la resta d'alumnat.
Rebre una identificació i un diagnòstic primerencs és fonamental per permetre que l'alumnat amb dislèxia es desenvolupi amb l'èxit més gran possible en l'etapa educativa en què es trobi. L'experiència demostra que de no identificar, diagnosticar i intervenir de forma primerenca les conseqüències educatives i socials i laborals en la seva vida adulta són molt greus.
Es fa necessari seguir apostant per ampliar els recursos per facilitar la detecció, el que redundarà en una educació més inclusiva i de major qualitat. Sabem que la dislèxia no té cura, però amb el suport adequat les persones amb dislèxia poden millorar les habilitats afectades, enfortir la seva autoestima i evitar possibles problemes de conducta, ansietat o introversió.
Per conscienciar sobre aquest trastorn invisible de l'aprenentatge, el 8 d'octubre se celebra el Dia Internacional de la dislèxia amb l'objectiu de visibilitzar les dificultats de les persones que tenen aquestes dificultats específiques d'aprenentatge i donar a conèixer la seva realitat a la resta de la societat.
Per tot això, és de vital importància la implicació de totes les administracions, per poder donar respostes equitatives i treballar de forma conjunta, per visibilitzar els molts potencials que aquest col·lectiu presenta i enderrocar els falsos mites o creences que tant de mal estan causant. Transformar les dificultats en possibilitats depèn de tots i totes. Hem d'apostar per una educació de qualitat, per una formació permanent, per una sanitat que s'impliqui des d'edats primerenques i proporcionar ajudes a les famílies que poden sentir-se en alguns casos abandonades.
El pròxim 8 d'octubre és el Dia Internacional de la Dislèxia i des de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat ens sumem a la Campanya "Units per la Dislèxia" que se celebra des del 2008, il·luminant la Torre de la Miranda i realitzant els dies 22 i 23 d'octubre les Jornades Formatives al Citilab, amb l'objectiu de donar visibilitat a aquest 10% de la població per garantir una educació i un futur en igualtat de condicions i oportunitats que la resta dels conciutadans.